

Ἄπ.-Ὅχι· μέγας ἀριθμὸς ἐνδόξων στρατιωτικῶν ἐξῆλθον ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ. Καὶ ἐνῶ ἕνεκα ἐλλείψεως χρημάτων δὲν ἠμπορεῖς νὰ προχωρήσῃς εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα, εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, μὲ γενναιότητα, μὲ τάξιν, μὲ πειθαρχίαν, φθάνεις εἰς τοὺς ἀνωτάτους βαθμοὺς. Πλὴν τούτου οἱ μένοντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὅσον καιρὸν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, ἀποκτοῦν πολυτίμους ιδιότητας, γίνονται καθαρώτεροι, εὐτακτώτεροι καὶ πλέον ἀποφασιστικοὶ ἐκείνων οἱ ὅποιοι μένουσιν εἰς τὰς πόλεις ἢ τὰ χωρία. Ταξειδεύοντες μανθάνουν πολλὰ πράγματα ὠφέλιμα καὶ εὐάρεστα, ὁμιλοῦν καλλίτερα, ἀποκτοῦν περισσοτέραν ὑπόληψιν, ἐπιζητοῦνται περισσότερο διὰ τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ἐρ.-Εἶναι ἀληθινὸν ὅταν τὸ πρῶτ' ἀπαντήσῃς πρῶτον παμπᾶν καθ' ὁδὸν ἢ ὅταν συνταξιδεύῃς μὲ τοιοῦτον ἢ ἡμέρα σου τελειώνει κακᾶ, ἢ ὅτι θὰ κινδυνεύσῃς;

Ἄπ.-Οἱ παμπάδες θεωροῦνται ἔχοντες χαρακτηριστὰ ἱερόν· πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ γίνων ἐπιβλαβεῖς;

Ἐρ.-Τί κακὸν εἶναι νὰ βλασφημῇ τις;

Ἄπ.-Κακὸν δὲν εἶναι διὰ τοὺς ἄλλους· εἶναι ὅμως διὰ τὸν βλασφημοῦντα. Ποίαν εὐχαρίστησιν ἠμπορεῖς νὰ αἰσθανθῇς προφέρων λέξεις χωρὶς καμμίαν σημασίαν, παρὰ μόνον ὅτι προφέρων αὐτὰς θεωρεῖσαι ἀπὸ τοὺς ἀκούοντας ἄνθρωπος βάνουσος καὶ ἀνάγωγος;

Ἐρ.-Διατί ἀπαιτοῦμεν νὰ μεταχειρίζωνται τὰ παιδιὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα;

Ἄπ.-Εἶναι συνήθεια μωρὰ· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνεται καὶ ἀσθενεστέρα καὶ ἀνεπιτηδειότερα. Πλάττομεν ἑκουσίως εἰς τὸν ἑαυτὸν μας μίαν ἀσθένειαν. Ἡ δὲ ἕξις μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἰδῶμεν ὅτι ἡ μωρία αὐτὴ εἶναι ὁμοία μ' ἐκείνην ἣτις θὰ μᾶς ἐβίαζε νὰ περιπατήσωμεν μὲ μόνον ἓνα πόδι ἢ νὰ δέσωμεν τὸν ἓνα ὀφθαλμὸν ἢ νὰ κλείσωμεν τὸ ἓν αὐτίον.

Ἐρ.-Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ χέλια γεννῶνται ἀπὸ τὸν ἀφρὸν τοῦ νεροῦ καὶ τὰ ἔντομα ἀπὸ τὴν σῆψιν τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν;

Ἄπ.-Ἡ σῆψις δὲν γεννᾷ τίποτε, καὶ τὸ τίποτε δὲν γεννᾷται ἀπὸ τὸ τίποτε· τὰ ζῶα καθὼς καὶ τὰ φυτὰ προέρχονται ἀπὸ ζῶα ἢ ἀπὸ φυτὰ τῆς αὐτῆς φύσεως.

Ἐρ.-Τί εἶναι αἱ ὀρέξεις τῶν ἐγγύων γυναικῶν καὶ τὰ σημάδια τῶν ἐμβρύων τὰ ὅποια γίνονται ἕνεκα αὐτῶν τῶν ὀρέξεων;

Ἄπ.-Ἐὰν τὰ σημάδια προήρχοντο ἀπὸ τὰς ὀρέξεις, θὰ ἦσαν ποικιλότερα. Τὰ σημάδια αὐτὰ εἶναι πάντοτε κόκκινα ἢ μαῦρα, καὶ ὅμως ὑπάρχουν γυναικικὲς ἐπιθυμοῦσαι καρποὺς πρασίνοους ἢ φορέματα κίτρινα, ὥστε τὸ λεγόμενον δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅπως δὲν εἶναι ἀληθὲς καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν ὀφθαλμῶν τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐρ.-Δὲν ἠμπορεῖ λοιπὸν νὰ βασκάνῃ τις ἄλλον ἄνθρωπον ἢ τὰ κοπάδια ἄλλου;

Ἄπ.-Δυστυχῶς οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ κακοποιῶνται μεταξὺ τῶν ἄλλὰ διὰ τοῦτο ἡ Θεία Πρόνοια δὲν δίδει εἰς αὐτοὺς καμμίαν ὑπερφυσικὴν δύναμιν.

*Ἐπιτελὲς συνέχισμα.

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

Συνήχισμα· ἰδίαι σελ. 162.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Ἡ καρδία.

Μίαν φορὰν καὶ ἓνα καιρὸν ἦτο πλοῦσίος τις τραπεζίτης· τόσον δὲ πλοῦσιος, ὥστε δὲν ἤξευρε πόσα ἑκατομμύρια εἶχε καὶ δὲν ἐγνώριζε τί νὰ κάμῃ τὰ χρήματά του. Τοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ κτίσῃ ἓν μεγαλοπρεπὲς παλάτιον, τοιοῦτον ὅποιον νὰ μὴν εἶχεν ἀκόμη κτισθῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἄνθρωπος ὄχι μόνον πλοῦσιος ἀλλὰ καὶ νοήμων, καὶ εἶχεν αἰσθησιν τοῦ καλοῦ, δὲν ἤθελε νὰ σωρεύσῃ εἰς τὸ μέγαρόν του τὰς συνήθεις πολυτελείας τῶν ξιπασμένων πλουσίων, τουτέστι μάρμαρα καὶ χρυσώματα καὶ ζωγραφίας καὶ μεταξωτὰ παραπετάσματα καὶ ἀγάλματα καὶ εἰκόνας, ἀλλ' ἤθελε νὰ κάμῃ κάτι τι ἔκτακτον, ἄξιον τοῦ πλούτου καὶ τῆς καλαισθησίας του. Προσεκάλεσεν ἐπομένως ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου τοὺς περιφημότερους σοφοὺς, τοὺς ἐπιτηδειότερους μηχανικοὺς, τοὺς ἐντελεστέτους εἰς πάντα κλάδον τεχνίτας, καὶ τοὺς εἶπεν, ὅτι εἶχον τὴν ἀδειαν νὰ ἐξοδεύσουν ὅσα χρήματα ἤθελον, ἤρκει μόνον νὰ στολισῶσι τὴν οἰκοδομήν του μὲ ὅλα τὰ θαύματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης.

Φαντάσου λοιπὸν : ἐπιστήμη, τέχνη καὶ χρήματα ἀλύπητα! ἐννοεῖς τί θαῦμα ἐδημιουργήθη τοιοῦτοτρόπως. Ὡρας μακρὰν τὸ ἦκουαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔτρεχαν νὰ τὸ θαυμάσουν· δὲν ἐπιχειρῶ δὲ νὰ σοῦ τὸ περιγράψω, διότι θὰ ἠναγκάζομην νὰ ἐκταθῶ παρὰ πολὺ. Ἄρκει μόνον νὰ σοῦ εἶπω, ὅτι ποτὲ αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας ἢ Καλίφης τοῦ Βαγδατίου ἢ μέγας Μογγόλος δὲν ἀπέκτησε παλάτιον ὅμοιον μὲ τοῦ τραπεζίτου μας· τούτο δὲ ἦτο πολὺ φυσικὸν, διότι ὁ τραπεζίτης μας ἦτο τρεῖς φορὰς πλουσιώτερος των.

Ὅταν ὅλα ἐτελείωσαν καὶ ἤτοιμάσθη τὸ μέγαρον, παρετηρήθη μία μικρὰ ἐλλείψις. Δὲν ὑπῆρχεν ὕδωρ. Ἐμπειρός τις ἄνθρωπος, προσκληθεὶς ἐπιτήδης, ἀφοῦ ἔκαμε πολλὰς ἐρεῦνας δὲν κατῴρθωσε νὰ ἀνεύρῃ τί ἄλλο, παρὰ ἓνα μόνον μικρὸν ὑπόγειον ὄχετόν, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀνοίξει ἡ φύσις μεταξὺ δύο στρωμάτων ἀργίλλου, καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου κατεστάλαζον καὶ ἐσυνάζοντο τὰ βρόχινα ὕδατα τῶν περιχώρων.

Τὸ νερὸν ὅμως ἐκεῖνο δὲν ἦτο, ἐννοεῖται, καθαρὸν οὔτε ἄφθονον, καὶ ὁ σοφός, ὅστις ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ τὸ ἐξετάσῃ, διεκήρυξεν, ἀφοῦ τὸ ἐδοκίμασε πρῶτον, ὅτι δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ σκεφθῶσι περὶ αὐτοῦ, διότι ἦτο ἄνοστον καὶ ἐμύριζε, ὥστε δὲν ἤθελε βεβαίως ἀρέσει εἰς τὸν αὐθέντην.

Ὅταν ὅμως ὁ αὐθέντης ἔμαθε τὴν δυσάρεστον αὐτὴν εἰδησίαν, ἐπέταξεν ἀπὸ τὴν χαρὰν του, χωρὶς, ἐννοεῖται, οἱ περὶ αὐτὸν νὰ ἐννοῶσι τὸ διατί. Τοῦ εἶχον προτείνει νὰ διοχετεύσωσιν εἰς τὸ παλάτιόν του τὰ ὕδατα ἐνὸς ποταμοῦ ὅστις ἔρρεεν εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν· ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπέρριψε τὴν πρότασιν, διότι ἤθελε κάτι τι νέον διὰ τὸ οἰκοδόμημά του, κάτι ἔκτακτον καὶ ἀδύνατον. Ἐπεθύμει λοιπὸν νὰ πραγματοποιήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον οἱ ἄλλοι ἐνόμιζον ἀδύνατον, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβεν ἐν τεμάχιον χάρτου καὶ ἔγραψε:

α.) νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ ὕδωρ τὸ ὅποιον εὐρέθη εἰς τὸν ὑπόγειον ὄχετόν·

β.) νὰ τρέχῃ νυχθημερὸν εἰς ὅλα τὰ δωμάτια τῆς οἰκοδομῆς·

γ.) νὰ ἦνε καὶ πολὺ καὶ καλόν.

Οἱ σοφοὶ ἐκυττάχθησαν μεταξὺ των βωβοὶ καὶ ἄφωνοι, ὁ δὲ σπουδαιότερος μεταξὺ αὐτῶν, ὅστις εἶχεν ἤδη ἀποκτήσει μέγα ὄνομα καὶ περιουσίαν, ἐπρότεινε εἰς τοὺς ἄλλους νὰ ἀναχωρήσωσι, διὰ νὰ μάθῃ ὁ ἰδιότροπος τραπεζίτης νὰ μὴ περιπαίξῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν ἐπιστήμην. Οἱ νεώτεροι ὅμως διεμαρτυρήθησαν, καὶ παρετήρησαν ὅτι ἔπρεπε καὶ αὐτοὶ νὰ φανῶσιν αὐθάδεις ὡς ὁ κύριός των, καὶ νὰ ἐκτελέσωσι κατὰ γράμμα τὸ παράδοξον ἐκεῖνο σχέδιον. Τέλος πάντων δὲ, ἀφοῦ πολλοὶ λόγοι ἀντηλλάγησαν καὶ πολλαὶ ἔγειναν συζητήσεις, αἰφνιδίως τις ἐμπνεύσις ἤλθεν εἰς ἓνα τῶν μηχανικῶν, ὅστις ἐπρότεινε τὰ ἑξῆς.

Τὸ ὕδωρ τοῦ ὑπογείου ὄχετοῦ δὲν ἐχρειάζετο τίποτε ἄλλο διὰ νὰ γείνη καλὸν καὶ πόσιμον, εἰμὴ κίνησιν καὶ ἀέρα. Ἐπρεπε λοιπὸν, εἶπεν ὁ νέος μηχανικός, νὰ τεθῇ ἀντλία τις μετὰ πολλοὺς μικροὺς σωλήνας, ἧτις νὰ παραλαμβάνῃ τὸ ὕδωρ ἀπὸ ὅλας τὰς διαφόρους γωνίας καὶ καμπὰς τοῦ ὑπογείου ὄχετοῦ, καὶ νὰ τὸ ὠθῇ μετὰ ταῦτα εἰς ἓνα μέγαν σωλήνα, ὅστις νὰ τελειῶνῃ εἰς ἓν τρυπητὸν ἐν εἰδῇ ποτιστηρίου, ὅθεν τὸ ὕδωρ ἤθελε πίπτει ὡς λεπτὴ βροχὴ ἐντὸς ἀνοικτῆς δεξαμενῆς. Ἐκεῖθεν δὲ ἤθελε παραλαμβάνει αὐτὸ μία ἄλλη ἀντλία, ἧτις νὰ τὸ διανέμῃ διὰ πολλῶν διακλαδώσεων εἰς ὅλα τὰ δωμάτια τῆς οἰκοδομῆς.

Ἐως ἐδῶ τὸ πρᾶγμα εἶχε καλῶς· ἀλλ' ἡ μεγαλειτέρα δυσκολία ἦτον ἀκόμη ἄλυτος· διότι ἀνάγκη ἦτο τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ποσὸν τοῦ ὕδατος

τὸ ὅποιον περιεῖχεν ὁ ὑπόγειος ὄχετός, νὰ ἐπαρκεσθῇ εἰς τὴν φοβερὰν κατανάλωσιν τοῦ παλατιοῦ. Ὁ νέος μηχανικός εὗρε καὶ εἰς τοῦτο θεραπείαν διὰ τινος μεγαλοφυοῦς ἐπινοήσεως. Ὑποκάτω ἐκάστης στρόφιγγος, ὅθεν ἔρρεε τὸ ὕδωρ ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς ὅλην τὴν οἰκοδομήν, ἔθεσε μίαν μικρὰν λεκάνην, καὶ εἰς τὸν πυθμὲνα τῆς ἓνα σωλήνα, ὅστις συνεκινῶναι μετὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ἀντλίαν, ἧτις ἐλάμβανε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὸν ὑπόγειον ὄχετόν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ τὸ ὕδωρ, τὸ ὅποιον ἐξήρχετο ἀδιακόπως ἀπὸ τοὺς στρόφιγγας, δὲν ἐχάνετο, ἀλλ' ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὴν ἀνοικτὴν δεξαμενὴν καὶ τὴν ἐγέμιζε, ἐκεῖθεν δὲ ἐπανήρχετο πάλιν εἰς τοὺς στρόφιγγας καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐγένετο δηλ. μετὰ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο ὕδωρ τοῦ ὑπογείου ὄχετοῦ ὅ,τι γίνεται συνήθως εἰς τὸ θέατρόν μας μετὰ τὰ ὀλίγα μέλη τοῦ χοροῦ· ὅταν χρειάζονται π. χ. πολλοὶ στρατιῶται εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ διαθέσιμα πρόσωπα τοῦ χοροῦ ἦνε ὀλιγάριθμα, εἰσέρχονται αὐτὰ ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τῆς σκηνῆς, ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐπιστρέφουσι δὲ πάλιν καὶ εἰσέρχονται ἐκ νέου, ὥστε ἡ παρέλασις αὐτῶν διαρκεῖ πολλὴν ὥραν, καὶ νομίζει τις, ὅταν τοὺς βλέπῃ, ὅτι τάγμα ὀλόκληρον παρελαύνει ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἐπειδὴ δὲ πολλὰκις ἠδύνατο νὰ συμβῇ ὥστε οἱ κάτοικοι τοῦ παλατιοῦ νὰ πλύνωσι τὰς χεῖράς των εἰς τὸ ὕδωρ ἐκάστου στρόφιγγος, καὶ νὰ τὸ ῥυπαίνωσιν, ἔθεσε ὁ μηχανικός ἐντὸς τῶν σωλήνων, οἵτινες ἔμελλον νὰ παραλαμβάνωσι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὰς λεκάνας καὶ νὰ τὸ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀντλίαν, πολλὰ μικρὰ στραγγιστήρια καθ' ὁδόν, τὰ ὅποια νὰ καθαρρίζωσι τὸ ὕδωρ ἀπὸ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν καὶ νὰ τὸ καθιστῶσι πάλιν ὠραῖον καὶ διαυγές.

Γενικὰ συγχαρητήρια ἠκούσθησαν πανταχόθεν, καὶ ὁ νέος τολμηρὸς μηχανικός ἦτο κατευχαιστημένος, καὶ οἱ σοφοὶ ὅλοι ἐνόμιζον ὅτι ἔλυσαν τὸ πρόβλημα. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ βῆσάνά των δὲν εἶχον ἀκόμη τελειώσει. Ὅταν ἤλθεν ἡ ὥρα νὰ στηθῇ ἡ πολύπλοκος ἐκείνη μηχανὴ, ἧτις ἔμελλε νὰ ἔχῃ τόσους πολλοὺς σωλήνας καὶ ἀντλίας, καὶ δεξαμενὴν, καὶ στρόφιγγας καὶ λεκάνας, ὁ τραπεζίτης μας, ὅστις πολλὴν φαίνεται, εἶχε διαθέσει νὰ τυραννήσῃ ἀκόμη τοὺς μηχανικοὺς του, ἔφερον αὐτοὺς εἰς ἓν μικρὸν καὶ σκοτεινὸν δωμάτιον τοῦ παλατιοῦ, ἀληθινὴν τρύπαν, καὶ τοὺς εἶπεν, ὅτι αὐτὸ μόνον τὸ μέρος εἶχε διαθέσιμον διὰ νὰ στηθῇ ἡ μηχανὴ των. Προσέθηκε δὲ, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ μηχανισμὸς αὐτὸς ὅλος ἐπρόκειτο νὰ τοποθετηθῇ ἐντὸς τῆς οἰκοδομῆς, δὲν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶσιν οὔτε ἀτμομηχανὰς οὔτε λέβητας οὔτε ἄνθρακας, οὔτε νὰ κάμνῃ διόλου θόρυβον ἢ μηχανὴν, οὔτε νὰ ἔχῃ ἀνάγκην θερμοστατῶν καὶ ἐργατῶν διὰ νὰ κινήται. Ὅλα αὐτὰ, εἶπε, τὰ ἀπε-

στρέφεται φοβερά, καὶ δὲν ἤθελε ν' ἀκούῃ τὸν παρμικρὸν θόρυβον, διότι πλησίον τοῦ μικροῦ ἐκείνου καὶ σκοτεινοῦ δωματίου ἦτο ὁ κοιτῶν του, καὶ καμμίαν δὲν εἶχε διάθεσιν νὰ ταράττεται ὁ ὕπνος του.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ τραπεζίτης τοὺς ἐχαιρέτισε μεγαλοπρεπέστατα καὶ ἀνεχώρησε.

Τότε πλέον οἱ σοφοὶ μας τὰ ἔχασαν ἄντι δὲ νὰ τυρανήσωσι περισσότερο τὴν κεφαλήν των, πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀλλοκότων καὶ ἀνοήτων ὀρέξεων τοῦ πλουσίου καὶ κακοαναθρεμμένου αὐθέντου των, ὅστις τόσον πολὺ ἐκακομεταχειρίζετο τὴν ἐπιστήμην, ἠτοιμάσθησαν τοὺναντίον νὰ ἀναχωρήσωσι σύσσωμοι, καὶ ἤρχισαν νὰ προπαρκασκευάζονται πρὸς τοῦτο, ὅτε εὐτυχῶς ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ μία μάγισσα. Ἐκτύπησε μὲ τὴν βράβδον τῆς τὸ ἔδαφος, καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῶν μηχανικῶν καὶ τῶν σοφῶν μας μία μικρὰ πτωχὴ καὶ βρακένδυτος κόρη. Πρὶν δὲ προφθάσωσιν οὗτοι νὰ συνέλθωσιν, ἔθεσεν ἡ κόρη τὴν χεῖρά της ἐντὸς τοῦ μικροῦ τῆς στηθοδέσμου, καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἓν στρογγύλον πρᾶγμα, χονδρὸν περὶπου ὡς ὁ γρόνθος τῆς, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐκρέμαντο ἄπειροι σωλῆνες.

— Ἰδοὺ, εἶπεν εἰς αὐτοὺς, ἡ μηχανὴ, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ ὁ τραπεζίτης σας.

Φαντάσου ἓνα μικρὸν κλεισμένον σάκκον, ὀλίγον μυτερὸν πρὸς τὸ ἓν μέρος, καὶ χωριζόμενον ἐσωτερικῶς εἰς δύο χωρίσματα, δι' ἑνὸς ὑφάσματος, τὸ ὅποιον ἐκτείνεται ἐκ τῶν ἐπάνω πρὸς τὰ κάτω. Τοιοῦτον ἦτο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον προσέφερον εἰς τοὺς μηχανικοὺς ἡ νέα κόρη. Εἰς ἕκαστον χωρίσμα ἤνοιγεν εἰς σωλῆν, διακλαδούμενος ἐπ' ἄπειρον, εἰς τὴν κορυφὴν δὲ ἐκάστου χωρίσματος ὑπῆρχεν ἓν θυλάκιον, ὅπου ἤνοιγεν ἐπίσης εἰς ἄλλος σωλῆν, ὅμοιος μὲ τοὺς ἄλλους δύο. Ὅλα αὐτὰ ἐκινουῦντο χωριστὰ καὶ ἀδιακόπως, ἐφούσκωναν δὲ καὶ ἐξεφούσκωναν ἀλληλοδιαδόχως. Τὸ σοφὸν συμβούλιον, ἀφοῦ ἐξέτασε προσεκτικὰ τὸν μηχανισμόν τοῦ ὄργάνου ἐκείνου, ἐπέισθη ἐντὸς ὀλίγου, ὅτι ἐξεπλήρωνε ὅλας τὰς παραλόγους ἀπαιτήσεις τοῦ ἰδιοτρόπου ἐκατομμυριοῦχου.

Ὅλα, καθὼς εἶπον, ἐκινουῦντο συγχρόνως ἄλλ' ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον.

Τὸ δεξιὸν χωρίσμα καὶ τὸ θυλάκιόν του παρίστανον τὴν πρώτην ἐκείνην ἀντλίαν, τῆς ὁποίας προορισμὸς ἦτο νὰ ῥοφᾷ συγχρόνως τὸ ὕδωρ τοῦ ὑπογείου ὄχετοῦ καὶ νὰ παραλαμβάνῃ τὸ ἐξερχόμενον ἀπὸ τὰς λεκάνας. Ἐφαίνοντο δὲ κάλλιστα οἱ διπλοὶ πρὸς τοῦτο σωλῆνες, οἵτινες ἐγίνοντο εἰς, ὀλίγον πρὶν φθάσωσιν εἰς τὸ μικρὸν θυλάκιον. Ὅταν δὲ αὐτὸ ἐξωγοῦτο, ἐσηματίζετο ἐκ τούτου κενόν, καὶ τὸ κενὸν τοῦτο ἐγέμιζεν εὐθὺς ἀπὸ τὸ βευστὸν τοῦ σωλῆνος, ὅστις ἤνοιγεν ἐντὸς αὐτοῦ — ἀργό-

τερα θὰ σοῦ ἐξηγήσω τὸ πῶς καὶ διατί. — Ὅτε δὲ πάλιν τὸ θυλάκιον ἐκεῖνο συνεστέλλετο, τὸ εἰσελθὼν ὕγρὸν δὲν ἐδύνατο νὰ ἐξέλθῃ ὅθεν ἦλθε, χάρις εἰς ἓνα ἀπλούστατον καὶ λίαν εὐφυῆ μηχανισμόν, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ σοῦ ἐξηγήσω.

Ἄν πρὸς στιγμὴν ἀφαιρέσης τὴν κλειδωνιάν τῆς θύρας τοῦ δωματίου σου, ἦτις ἀνοίγει πρὸς τὰ μέσα, καὶ ὠθήσης ἔπειτα τὴν θύραν ἐξωθεν, δύνασαι κάλλιστα νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸ δωματίόν σου. Ἄν ὅμως, ἀφοῦ εἰσέλθῃς, θελήσης πάλιν νὰ ὠθήσης τὴν θύραν πρὸς τὰ ἔξω, ἡ θύρα θὰ μείνῃ κλειστὴ, διότι δὲν ἀνοίγει πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Τοῦτο ἀπαρραλλάκτως συνέβαινε καὶ εἰς τὸ βευστὸν τοῦ θυλακίου.

Ἡ πρὸς τὸ μέρος τοῦ σωλῆνος θύρα ἤνοιγε μόνον πρὸς τὰ μέσα διὰ τοῦτο δὲ τὸ βευστὸν, στενοχωρούμενον πανταχόθεν ἕνεκα τῆς συστολῆς τοῦ θυλακίου, ἠναγκάζετο νὰ διαβῇ δι' ἄλλης ὁμοίας θύρας, ἣτις ἔφερεν εἰς τὸ μέγα χωρίσμα. Ἐκεῖ δὲ πάλιν ἐπανελαμβάνετο ὁ αὐτὸς μηχανισμὸς. Τὸ δωματίον αὐτὸ, τὸ ὅποιον εἶχεν ἐξογκωθῆ διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὸ εἰσερχόμενον βευστὸν, συνεστέλλετο πάλιν ἐπίσης, τὸ δὲ ὕγρὸν, μὴ δυνάμενον νὰ ἐπιστρέψῃ ὅθεν ἦλθε, εἰσῆρχετο θέλον καὶ μὴ θέλον εἰς τὸν σωλῆνα, ὅστις ἔφερεν εἰς τὴν ἀνοιχτὴν δεξιαμενὴν. Ἐκεῖ ἤρχιζεν ὁ μηχανισμὸς τῆς δευτέρας ἀντλίας, ἦτοι τοῦ ἀριστεροῦ χωρίσματος. Τὸ μικρὸν θυλάκιον ἐξωγοῦτο καὶ προσεκάλει ἐντὸς του τὸ βευστὸν τῆς δεξιαμενῆς, ἔπειτα δὲ τὸ ὤθει πρὸς τὸ μέγα ἀριστερὸν χωρίσμα, πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τὸ χωρίσμα αὐτὸ ἔστελλε πάλιν τὸ βευστὸν διὰ ταχείας κινήσεως εἰς τὸν μέγαν σωλῆνα, τοῦ ὁποίου προορισμὸς ἦτο νὰ διανέμῃ αὐτὸ διὰ πολλῶν διακλαδώσεων εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς οἰκοδομῆς. Ἐκείθεν τὸ παρελάμβανον πάλιν οἱ σωλῆνες τῆς πρώτης ἀντλίας, καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπ' ἄπειρον.

Βλέπεις λοιπὸν, ὅτι ὅλος ὁ μηχανισμὸς ἐβασίζετο εἰς δύο μικρὰ καὶ ἀπλούστατα πράγματα, τουτέστι θύρας, αἵτινες ἤνοιγον μόνον πρὸν τὸ ἓν μέρος, καὶ ἐλαστικὰ περικαλύμματα, ἅτινα ἐξωγοῦντο καὶ συνεστέλλοντο ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὴν ἀνάγκην.

Ὁ σάκκος ἐκείνος τῆς μικρᾶς κόρης ἐργάζετο ὠραιότατα, δὲν ἔκαμε κανένα θόρυβον, καὶ ὁ ἐκατομμυριοῦχος κύριος ἐδύνατο ἐξαίρετα νὰ κοιμᾶται εἰς τὸ παρακείμενον δωματίον, χωρὶς νὰ ταράττεται ὁ ὕπνος του.

— Πόσα θέλεις δι' αὐτὸ, ἠρώτησαν τὴν μικρὰν κόρην οἱ σοφοὶ. Ζήτησε ὅσα θέλεις, καὶ θὰ τὰ λάβῃς.

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς τὸ δώσω, ἀπάντησεν ἡ πτωχὴ βρακένδυτος, διότι μ' αὐτὸ ζῶ. Εἶνε Ἡ ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ! Τώρα ποῦ τὸ εἶδετε, κάμετε καὶ σεῖς ἐν ὅμοιον, ἂν ἠμπορήτε.

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἔγεινεν ἄφαντος.

Λέγεται, ὅτι ὁ μηχανικὸς προσεπάθησε νὰ μιμηθῆ τὴν μηχανὴν ἐκείνην, καὶ ἐπεχείρησε νὰ κατασκευάσῃ αὐτὴν ἀπὸ ἐλαστικὸν κόμμι ἤτοι καουτσού, καὶ σιδηρὰ σύρματα, καὶ νὰ τὴν κινήσῃ διὰ τοῦ ηλεκτρισμοῦ. Δὲν ἀναφέρει ὅμως ἡ παράδοσις ἂν ἐπέτυχε.

*Ἐπειτα συνέχισα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ο ΚΗΡΥΞ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Ἐράνισμα ὑπὸ ***

Ἐκ. Ἐρρίκος Μ. Στάνλεϋ, ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τοῦ βιβλίου του, τοῦ ἐπιγραφομένου *Πῶς ἀνεύροισι τὸν Λιβιγιστῶν*, διηγεῖται ὑπὸ ποίας περιστάσεις ἐπεχείρησε τὸ μακρὸν καὶ ἐπίπονον ταξίδιον, διὰ τοῦ ὁποίου ὀριστικῶς διεσκεδάσθησαν αἱ τέως ἀβέβαιαι φῆμαι περὶ τῆς τύχης τοῦ περικλεοῦς περιηγητοῦ. Προσκεικολλημένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ *Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης* (The New-York Herald) ὁ κ. Στάνλεϋ, διέτριβε τότε ἐν Μαδρίτῃ ὡς ἀνταποκριτὴς αὐτοῦ. Τὴν 16^{ην} ὀκτωβρίου 1869 λαμβάνει τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων φέρον τὰ ἐξῆς: «Ἐλθετε εἰς Παρισίους. Σπουδαία ὑπόθεσις. Ὑπογεγραμμένος: Ἰακώβος Γόρδων Βέννετ, υἱός.» Ὁ ὑπογεγραμμένος ἐν τῷ τηλεγραφῆματι αὐτῷ ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ *Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης*. Μετὰ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας ὁ κ. Στάνλεϋ εἰσήρχετο εἰς τὸ *Μέγα Ξενοδοχεῖον* τῶν Παρισίων, καὶ ἔκρουε τὴν θύραν τοῦ κ. Βέννετ. Ἡ ἐπακολουθήσασα συνδιάλεξις ἀξίζει νὰ γείνη γνωστή.

— Εἰσέλθετε, ἔκραξε φωνὴ τις.

Εὔρον τὸν κ. Βέννετ ἐν τῇ κλίνῃ.

— Τίς εἴσθε; ἠρώτησεν.

— Ὁ Στάνλεϋ.

— Ἄ! Χαίρομαι. Καθήσατε. Πρόκειται νὰ σᾶς ἀναθέσω σπουδαίαν ἀποστολήν.

Ἐβράμψε τότε ἔνδυμά τι ἐπὶ τῶν ὤμων του καὶ μοι εἶπε μετὰ ζωηρότητος:

— Ποῦ ὑποθέτετε ὅτι εὐρίσκεται ὁ Λιβιγιστῶν;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, κύριε, δὲν γνωρίζω τίποτε.

— Πιστεύετε νὰ ἦναι ἀποθαμένος;

— Καὶ ναὶ καὶ ὄχι.

— Ἐγὼ φρονῶ ὅτι ζῆ, ὅτι δύναται τις νὰ τὸν εὔρῃ, καὶ σᾶς ἀποστέλλω πρὸς ἀναζήτησίν του.

— Πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Λιβιγιστῶν; δηλαδὴ νὰ ὑπάγω εἰς τὸν κέντρον τῆς Ἀφρικῆς! Τοῦτο ἐννοεῖτε;

— Ἐννοῶ νὰ ἀναχωρήσητε, νὰ τὸν ἀνεύρητε καὶ ἀδιάφορον ποῦ, καὶ νὰ φέρητε περὶ αὐτοῦ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας εἰδήσεις· ἔπειτα, τίς οἶδε;..... Ὁ γέρον περιηγητῆς ἴσως εὐρί-

σκειται εἰς ἀνάγκας. Λάβετε μεθ' ὑμῶν πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ τῷ ἦναι χρήσιμον. Ἐννοεῖται ὅτι θὰ ἀκολουθήσητε τὰς ἐμπνεύσεις σας. Πράξατε τέλος ὅ,τι ἐγκρίνητε, ἀρκεῖ νὰ ἀνεύρητε τὸν Λιβιγιστῶν.

Εἰς ἄκρον ἐκπεπληγμένος διὰ τὴν διαταγὴν ταύτην, δυνάμει τῆς ὁποίας μετ' ἀπέσπελλον ἀδιάφορον ποῦ καὶ πρὸς ἀναζήτησιν ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ὅλος σχεδὸν ὁ κόσμος ἐθεώρει ὡς ἀποθαμένον, ἀπηύθυνα τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν:

— Ἐλάβετε, κύριε, ὑπ' ὄψιν τὴν δαπάνην, τὴν ὁποίαν θὰ ἀπαιτήσῃ τὸ ταξίδιον αὐτό;

— Πόσον θὰ κοστίσῃ; ἠρώτησεν ὁ κ. Βέννετ.

— Ὁ Βούρτον καὶ ὁ Σπὴκ ἐδαπάνησαν τρεῖς ἕως πέντε χιλιάδας λίρας· φρονῶ ἐπομένως ὅτι θὰ χρειασθῶμεν τοῦλάχιστον δύο ἡμισυ χιλιάδας.

— Πολὺ καλὰ! Ἐν ἀρχῇ θὰ λάβητε χιλίας λίρας· ὅταν δαπανήσητε ταύτας, θὰ σύρητε μίαν συναλλαγματικὴν δι' ἑτέρας χιλίας, κατόπιν ἄλλας χιλίας, καὶ οὕτω καθεξῆς· ἀλλὰ θὰ ἀνεύρητε τὸν Λιβιγιστῶν.

Ἴδου λοιπὸν ὁ ἀνταποκριτὴς μιᾶς ἀμερικανικῆς ἐφημερίδος μεταμορφωμένος αἴφνης εἰς ἀρχηγὸν ἐκστρατείας, ἐπιχειρῶν, δαπάναις τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ταξίδιον τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ προῖδῃ τὴν ἐπιτυχίαν, οὔτε νὰ ὑπολογίσῃ τὰς δαπάνας, προλαμβάνων τὴν ἀγλικὴν κυβέρνησιν, ἥτις ἐπίσημ' καὶ αὐτὴ προπαρεσκευάζετο ὅπως ἀναζητήσῃ τὸν ἐνδοξον περιηγητὴν, καὶ τέλος μετὰ πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ ἐπανερχόμενος εἰς Ζανζιβάρ, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ἠτοιμάζοντο νὰ κινήσωσι.

Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ ἀμερικανικὴ αὕτη ἐφημερὶς ἥτις δύναται νὰ διαθέτῃ τοιοῦτους ἀνθρώπους καὶ τοιαῦτα μέσα ἐνεργείας, ἐφημερὶς ἥτις πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Λιβιγιστῶν ἐδαπάνησε διὰ τηλεγραφῆματα μόνον 50,000 φράγκων; Ἡ ἐφημερὶς αὕτη εἶναι ὁ *Κήρυξ τῆς Νέας Ὑόρκης*, ἐφημερὶς ἥτις ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἀποτελεῖ ὁμολογουμένως μίαν δύναμιν, ὅπως ἐν Λονδίῳ ὁ *Χρόνος*.

Ὁ *Κήρυξ τῆς Νέας Ὑόρκης* ἐκπροσωπεῖται ἐν τῷ προσώπῳ ἑνὸς καὶ μόνου ἀνθρώπου, τοῦ ἱδρυτοῦ του, τοῦ κ. Ἰακώβου Γόρδωνος Βέννετ· διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἐφημερίδος συμπίπτει μετ' ἡν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ *Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης* ἐδημοσιεύθη τὴν 6^{ην} μαΐου 1835, φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ἰακώβου Γόρδωνος Βέννετ ὡς ἐκδότου καὶ διευθυντοῦ αὐτοῦ· ἐξεδόθη δὲ κατ' ἀρχὰς εἰς μικρὸν σχῆμα καὶ περιεῖχε 16 στήλας, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσαρας διὰ εἰδοποιήσεις. Ἡ ἐτησίαι τιμὴ τῆς συνδρομῆς εἶχε προσδιορισθῆ εἰς τρία τάλληρα (15 φράγκα). Ἄρα προφανῶς ὁ ἐκδότης διὰ νὰ καλύψῃ τὰ ἐξοδά του